

A járáások helye a területi államigazgatás új rendszerében

A magyarországi területi államigazgatás átalakításának kezdetétől eltelt közel 10 év. A gyakorlatban szinte 2 évente történt „finomhangolás”, létrejöttek a járáások és járási hivatalok, változtak az hivatali elnevezések, a szolgálati jogviszony, és az állampolgárokat leginkább érintő és érdeklő hatásköri és eljárásjogi szabályok. A változás természetes folyamat, különösen az ilyen hatalmas apparátussal rendelkező szervezetnél, amelynek legfontosabb kihívása, hogy az ott foglalkoztatott ügyintézők az ügyfelek érdekeit szem előtt tartva, a jogszabályoknak megfelelően, minél gyorsabban hozzanak döntést és intézkedést. Ráadásul a közigazgatást érintő változások leginkább külső indítatásnak¹ tekinthetőek, egyfajta válasznak a jogalkotó részéről a bennünket körülvevő gazdasági, természeti, informatikai, biztonsági kihívásokra, változásokra.

A közigazgatás, mint fogalom- és tevékenységrendszer a szervezet, a funkció és a személyi állomány hármassal alkot egy egészet,² gyakorolva a közhatalmat jellemzően feladatcentrikus ügymenettel, szabályozott, hierarchikus személyi állománnyal, amelytől elvárás a magabiztos szakmai ismeret, az ügyfelek felé való elköteleződés, és a vezetői irányú lojalitás.

A helyi közigazgatás része valamennyi ügypélya, közfeladat, amelyek a lakosság, a vállalkozások, valamint a civil szervezetek számára a legközelebb és leginkább közvetlen módon lokálisan valósulnak meg. A helyi közigazgatás meghatározó eleme a területiség és a szubszidiaritás. Ezek mentén kérdésként merül fel, hogy az egyes

igazgatási feladatok esetében mely intézmények, szervtípusok képesek a leghatékonyabb módon és az ügyfél legnagyobb megalégedésére az ügyeket intézni.

A helyi és térségi igazgatás rendszerében a rendszerváltozást követően is jelentős maradt az állam, s vele a területi államigazgatási intézmények, szervezeti egységek feladatellátása. Mivel jó ideig nem alakult ki összetartó kormányzati szemlélet a területi államigazgatási struktúra térbeli szervezésének elveiről, az 1990-2010 időszakban folyamatos volt a kormányzati szintű kísérletezés. A területi államigazgatási szervek nagy többsége megyei szinten működött, vagy nagyobb, regionális léptékű területi szervezethez alakult ki. Más szervtípusok esetében a területi szervezés és működtetés terén megjelent a megyei szintnél szűkebb megközelítés. Ilyenek voltak az ÁNTSZ³ irodák; a földhivatalok; helyi APEH⁴ hivatalok stb. 2002-2010. évek közötti gyakorlat inkább a települési önkormányzatok együttműködését szorgalmazta, meghatározóvá téve a körjegyzőségekben és a kistérségi társulási szinten történő feladatellátást. A jegyzők hatósági hatásköre addig nem ismert mértékűre szélesedett.

A 2000-es évek második felében már ugyanakkor a területi államigazgatás rendszerének a döntően megyei szintről regionális szintre történő területi koncentrációja került napirendre. A folyamatot a 2118/2006. (VI. 30.) kormányhatározat alapozta meg. A területi államigazgatási szervek regionális irányú területi átszervezése 2007-ben valósult meg, az így létrejövő regionális államigazgatási szervek (pl. rendőrkapitányságok, közigazgatási hivatalok) területi alapjává az ún. statisztikai-tervezési régiók váltak.

A 2010-es kormányváltás után ismét a megyei szintű szervezés vált a területi államigazgatási politika középpontjává. A közigazgatási hivatalok intézményi bázisán létrehozták a fővárosi és megyei kormányhivatalokat 2011. január 1. hatállyal,⁵ mint a Kormány általános hatáskörű területi szerveit, amelyek közel kéttucat korábban

önálló szervtípust olvasztottak magukba. Területi értelemben az átszervezés dekoncentrációs, ágazati megközelítésben egyértelműen koncentrációs irányú volt. A területi államigazgatási reform folytatásaként 2013. január 1-jével létrejöttek az járások, Budapesten a fővárosi kerületi hivatalok, vidéken a járási hivatalok, amely szervek a fővárosi és megyei kormányhivatalok kerületijárási szintű szervezeti egységei lettek, magukba olvasztva több, korábban kistérségi szinten működő önálló államigazgatási szervezeti egységet.

2010-től a változások elsődleges célkitűzésévé az állam, s vele a kormányzati felelősség, feladatellátás, közjogi, illetve gazdasági pozícióinak megerősítése vált. Ezért az új önkormányzati törvény az 1990-es elődjéhez⁶ képest egyértelműen szűkítette az önkormányzatok feladat- és hatáskörét, ami érintette az intézményfenntartó, közszolgáltató, illetve hatósági feladatokat. Az államhoz kerültek olyan korábban önkormányzati feladatok, mint az alap- és középfokú oktatás vagy a kórházak működtetése, valamint az összes megyei önkormányzati tulajdonban lévő intézmény. A feladatok ellátására különböző állami intézményfenntartó szervezeteket állítottak fel.⁷ Ugyanakkor az önkormányzatoknál maradtak a bölcsőde- és óvodai feladatok, az egészségügyi alap- és járóbeteg-ellátás, illetve a helyi szociális feladatok meghatározott része (pl. szociális alap- és szakosított ellátások).

A hatósági igazgatásban nagyszámú államigazgatási feladat (szociális, gyám- és gyermekvédelem, egyéb gazdasági és humán hatósági feladatok) került az összes megyei önkormányzati tulajdonba 2013. január 1-jével megkezdő megyei és fővárosi kormányhivatalokhoz, valamint a járási és fővárosi kerületi hivatalokhoz.

Jelen tanulmány a 2010-es években megújított területi államigazgatás – azon belül hangsúlyosan a járási és fővárosi kerületi hivatalok – fontosabb folyamatait tekinti át.

A területi államigazgatás átalakításának megalapozása

2010-es évek területi államigazgatási politikáját az ún. Magyar Program⁸ alapozta meg, amelynek célja az ügyfelek igényeit és érdekeit figyelembe vevő, ügyfélközpontú szolgáltató működés kialakítása, az eljárások egyszerűsítése, az

ügyfélterhek csökkentése és egységesen magas színvonalú, mindenki által hozzáférhető szolgáltatások kialakítása volt. A Magyar Programra 2015-ben kiadásra került a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Stratégia 2014-2020 (továbbiakban: Stratégia),⁹ amely további, több irányba tartó újítást is tartalmazott, érintve a struktúrát, az eljárásjogot, a személyi állományt is, azon belül a jogviszonyt, a képzettségi követelményeket, valamint a továbbképzést is. A Stratégia hangsúlyozta a közigazgatás megújításának követelményét, fókuszba helyezve az egyszerűsített ügyféli teendőket és az informatikai megoldásokat. A stratégia nemzetgazdasági célként Magyarország versenyképességének növelését rögzíti, gazdasági, társadalmi, jogalkotási és közigazgatási szempontok párhuzamos érvényesítésével. A rögzített célok között megtalálhatjuk a következetes intézményi struktúrát, a korszerű, ügyfélorientált eljárásrendet, a professzionalitást, a költséghatékonyságot, az ügyfelek adminisztrációs terheinek csökkentését, a szolgáltatási díjakkal és az ügyintézési határidőkkel egyetemben.

A területi államigazgatás átalakítása 2010 után

A 2010-2014. közötti kormányzati ciklusban az új Kormány a megyei szintű intézményszervezést preferálta és érvényesítette a területi államigazgatásban, ezzel párhuzamosan szűkítette az önkormányzati feladatellátást, így 2011. január 1-jével a közigazgatási hivatalok intézményi bázisán – jelentősen bővített hatáskörrel - fővárosi és megyei kormányhivatali rendszert hozott létre. A kormányhivatalok főosztályaihoz integrálódtak a megyékben működő földhivatalok, munkaügyi kirendeltségek, egyéb szakigazgatási szervek. A folyamatot követte a járások¹⁰ és járási hivatalok 2013. évi ismételt¹¹ felállítása, amely átszervezést a Kormány 2011. évi augusztusában közreadott államigazgatási reformtervezete¹² tartalmazott. Ez írta le a járások – mint közigazgatási egységek – újbóli létrehozását, központba helyezve az alacsonyabb működtetési költséget, az állampolgárok ügyfélbarát eljárások iránti igényét, fókuszálva a vállalkozók, vállalkozások speciális kívánalmaira, valamint összpontosítva a kormány által kívánatosnak vélt területi koncentrációra.

Vezérlőelv volt, hogy a járás váljon a területi államigazgatás alsó szinterévé, ahol az államigazgatási tevékenységek és szolgáltatások valamennyi ügyfél számára elérhető közelségben és a legjobb minőségben kerülnek biztosításra.

Az 1299/2011. (IX. 1.) Korm. határozat rögzítette a járás, mint területi egység kialakításának elveit.¹³ A határozat alapján az Országgyűlés elfogadta a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. évi törvényt, amellyel párhuzamosan módosításra került a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény, tekintettel arra, hogy a kialakított járási hivatalok a megyei kormányhivatalok területi kirendeltségeként kerültek meghatározásra. A járási hivatalok székhelyét – a járásban lévő térszervező funkcióval rendelkező település¹⁴ - illetékességi területét -, és illetékességi szabályait a 218/2012. (VIII.13.) kormányrendelet (Jr.)¹⁵ hagyta jóvá. Magyarországon a jelenleg hatályos jogszabályok szerint a területi államigazgatás alsó szintű térségi területi intézményei a járási (fővárosi kerületi) hivatalok.

Kormányzati célok és azok önkormányzatiságra gyakorolt hatása

A területi államigazgatás újragondolásának alapja az igazgatási szolgáltatásokhoz való könnyű hozzáférés és a minél magasabb ügyfél-elégedettség elérésén túl, az a cél volt, hogy élesen szét- és elválasztásra kerüljenek az államigazgatási és az önkormányzati feladatok. Mindezzel megtörténjen a jegyzőknél lévő, de államigazgatási feladatnak minősíthető tevékenységek területi szervekhez való telepítése, az államigazgatás járási szinten működő szerveinek járási hivatalokhoz történő integrálása mellett. Az addig, a polgármesteri hivatalokban ellátott jegyzői vagy önkormányzati hatáskörben lévő hatósági, szociális feladatok egy része, valamint a teljes okmányirodai igazgatási ügycsoport járási hivatali hatáskörbe került, így a jegyzők hatósági feladatai jelentősen szűkültek. Az okmányirodai egységek pedig a mai egyablakos rendszer¹⁶ alapjává váltak és nötték ki magukat kormányablakká.

Párhuzamosan a fentiekkel nagy átrendezésre került sor azzal is, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2010. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 2013. január 1-jével a 2000 fő lakost el nem érő települések esetén megszüntette az önálló polgármesteri hivatali struktúrát, elrendelve, hogy az önkormányzatok közös hivatalokat hozzanak létre, kötelezve azokat egyféle sajtóságos társulás alakítására. A rendelkezés hatására, akár jól működő körjegyzőségek is szétválásra kényszerültek, tekintettel arra, hogy a közös önkormányzati hivatalok létrejöttének feltétele volt, hogy az azokat alkotó települések azonos járáson belül működjenek.¹⁷

A strukturális változások a megyei önkormányzatokat is érintették, a korábbi intézményfenntartó szerepkör leszűkült területfejlesztési és vidékfejlesztési kompetenciákra. Az Mötv. rendelkezése nyomán pedig hatályát veszítette a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény,¹⁸ így a társulások ipso iure, megszüntetésre kerültek, 2013. június 30. napjáig biztosítva lehetőséget azok átalakítására.¹⁹

A járási (fővárosi kerületi) hivatalok jellemzői

A meghozott jogszabályok értelmében, 2013. január 1-jével 175 járási és 23 főváros kerületi hivatal kezdte meg a működését. A nyilvántartott 3154 településből 3153-at sorolták be járásokhoz, míg Budapest főváros területét 23 kerületi hivatalra osztották. Statisztikai adatok²⁰ alapján járásonként átlagosan 18 településre vonatkozott a hivatalok illetékessége. Az országra jellemző fragmentált, egyenlőtlen településstruktúra okán azonban, a járásokhoz tartozó településszám nagy szórást mutat, így a Dunántúlon és Észak-Magyarországon lévő járások ennél jóval magasabb, míg a középső országrész járásai kevesebb településszámmal rendelkeznek. Példa a Zalaegerszegi járás, amelynek illetékessége 84 településre terjed ki, míg a Hajdúhadházi járásnak mindösszesen 3 település vonatkozásában áll fenn a területi illetékessége. A lakosság szám szerinti mutatók is jelentős eltérést jeleztek, 20 járás lakossága százezret meghaladó, míg 36 járás alig húszezer lakosú. A járások lakosság és település-

száma is jelentős szórást mutat, ezt jól érzékelteti a Zala megyei Lenti járás példája, ahol a 19 ezer fős járási lakossághoz 48 település tartozik.²¹

A Jr. értelmében a járási hivatalok törzshivatalból és több - járásonként eltérő számú és feladatú – önálló hatáskörrel rendelkező szakigazgatási szervekből álltak. A törzshivatal elsőfokú államigazgatási feladatként végezte a jegyzőktől átvett feladatokat (hatósági, szociális), az addig, kormányhivatali hatáskörben lévő szabálysértési feladatokat, valamint az okmányirodai működést.

Összegezve, 2011-ben a kormányhivatalok felállításával az addig külön-külön működő megyei szintű szakigazgatási szervek egy irányítás alá kerültek, majd a járási hivatalok működésének megkezdésekor a gyámhivatalok, amelyek addig a városi rangú települések önálló hatáskörű feladatellátó szerveiként működtek, illetve a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szerveinek kirendeltségei – földhivatalok, munkaügyi kirendeltségek, stb. – szintén a járási hivatalok kötelékébe kerültek, járási szakigazgatási szervekként. Szükséges hangsúlyozni, hogy a szakigazgatási szervek általi lefedettség nem volt egységes, gyakran több járásra terjedt ki bizonyos szakigazgatási szerv illetékessége, ezek közé tartozott a népegészségügyi, az állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző, az építésügyi és örökségvédelmi hatósági feladatokért felelős igazgatási szervek. Az osztott hatáskör számos irányítási nehézséget, összetett kihívást okozott, a vezetői jogkör duplikálása²² ismétlődően előforduló súrlódáshoz vezetett, amely a 2015. évi a külső-belső szerkezet átalakításnál némileg feloldásra került, de nem szűnt meg teljesen.²³

A hatásköri elosztásnál a jegyzőknél azok a feladatok maradtak, amelyek helyi szabályozáshoz kötődtek, mérlegelést igényeltek – adóügyek, anyakönyvi igazgatás, birtokvédelem, helyi védelemmel összefüggő környezet és természetvédelmi ügyek stb. Azok az ügyek, amelyeknél az állam vindikált magának feladatot a járási hivatalok hatásköri felelőssége alá kerültek.

Az ügyféli hozzáférhetőséget erősítő új jogintézmények (települési ügysegéd, Kormányablak) a járási hivatali feladatellátásban

A jogalkotó már a járási hivatalok megszervezésénél, és a hatáskörök elosztás során is tisztában volt a vidéken élő előregedett, a kevésbé mobilis, vagy az elektronikus hozzáféréssel nem rendelkező ügyfelek megfelelő ellátásának dilemmájával, akik számára a helyben történő ügyintézés és a közszolgáltatásokhoz való egységes hozzáférés fenntarthatóságának biztosítása érdekében került bevezetésre a települési ügysegédi rendszer.²⁴ A települési ügysegéd addig nem létező jogintézménye volt az államigazgatásnak. A 2019. évi Jó Állam Jelentés,²⁵ Hatékony Közigazgatás hatásterület, Ügyfélteher dimenzió, 2.3 Mobilis közigazgatási ügyintézés használatára című indikátora kitér arra, hogy az ügyfelek még mindig elsősorban a személyes ügyintézési módot preferálják, így az ügysegédek munkája továbbra is szükséges azokon a településeken, ahol méretgazdaságossági szempontok okán nem kerültek kialakításra a kormányablakok. Rendszeres ügyintézésük teszi lehetővé, hogy a szolgáltatások az ügyfelek lakóhelyén történhessen meg a járási hivatalok hatáskörébe tartozó ügyekben, közreműködnek az eljárások megindításában, szükség esetén az eljárásban is. Az elképzelés, hogy az ügysegédi rendszer néhány év alatt - átmenetisége okán - „elkopik”, nem vált valóra, tekintettel arra, hogy a digitális írástudatlanság nem elenyésző jelenség. Az ügysegédek tájékoztatnak, biztosítják a szükséges nyomtatványokat, továbbítják azokat az eljáró ügyintézőkhöz. Széleskörű tevékenységük ellenére az ügysegédek ismertsége, elismertsége közel sem azonos, a nagyobb települések lakói nincsenek tisztában a működésükkel, annak ellenére, hogy az ügysegédi lefedettség országos átlaga elérte a 77%-ot. Legmagasabb ez a szám Tolna megyében, ahol 98%-ot mutat, míg Baranya megyében mindösszesen csak 36,1%.²⁶

A települési ügysegédek mellett a másik fontos intézményi újítás a kormányablak (KAB) rendszerének bevezetése volt. Annak érdekében, hogy a széttagolt, párhuzamosan működő állami közszolgáltatók helyett egy helyen lehessen az

állampolgári ügyintézés megjelent az egyablakos ügyfélkiszolgálás követelménye, és az ott intézhető ügyek számának erőteljes növekedése. A korábban jegyzői irányítás alatt lévő okmányirodai alapokon kerültek felállításra, időben elcsúsztatva a Kormányablakok, amelyek az egyablakos hatósági ügyintézés megvalósításának színterei. Az 515/2013. (XII.30.) Korm. rendelet kimondta, hogy a járási hivatalok integrált ügyfélszolgálatot, ún. kormányablakot működtetnek. Számuk járásonként eltérő volt, azonban 2015. év végére már minden járásban legalább egy kormányablak működött. A kormányablakokban intézhető ügykörök száma évről-évre nőtt, 2017-ben elérte a 1459-et, ami 2018-ra 1573-ra nőtt.^{27, 28} A „klaszszikus” okmányirodai ügýtípusok folyamatosan bővültek különböző humán szakigazgatási hatáskörökkel - nyugdíjigazgatáshoz kapcsolódó hatósági feladatok, családtámogatások, stb.²⁹

Ügyfél-elégedettségi szempontokra tekintettel felmerült az igény az ügyfélkapcsolati pontok fejlesztésére, amelyre tekintettel felmérésre kerültek azon közszolgáltatást nyújtó szervezetek, melyek kirendeltségeinek fizikai megjelenése, ügyintézése a kormányablakokban erősítik az egyablakos kiszolgálás elvét. Így kezdték meg 2017-ben a Nemzeti Adó – és Vámhatóság ügyfélszolgálati munkatársai a KAB-os működésüket. A már említett éves Jó Állam Jelentések több indikátor keretében vizsgálják a kormányablakok szerepét. Ezek között van az ügykörszám, a legközelebbi kormányablaktól mért közúti távolság, illetve, az egyes okmányigazgatási munkaállomásokra jutó tevékenységek megyei szintű eloszlásának egyenletessége. A 2019. évi Jó Állam Jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a kormányablakokban intézhető ügyek köre stagnál, ugyanakkor jelentősen bővült a más szervek feladatkörebe tartozó kérelmek előterjesztésének lehetősége.³⁰

Annak érdekében, hogy a vidéken élő lakosság szolgáltatások való hozzáférése tovább emelkedjen 2018-ban indította el a kormányzat a járási hivatalokat bevonva a mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálatok Programot, rövidebb néven a „KAB-busz” szolgáltatást a „Hivatal hához megy” elnevezéssel. A szolgáltatáson belül kormányablakos ügyintézésre alkalmas autóbuszok

kezdték a meg működéseiket, tömeges, elsősorban okmányügyintézési céllal. Míg 2017-ben 3, addig 2018-ban már 11 megyében üzemeltették a speciális buszokat.³¹

A járási hivatalok 2015. évi átalakítása

A hivatalok felállítását követően 2015-ben³² került sor az első nagy szerkezeti átalakításra, ami a kormányzati terminológiában a „külső-belső integráció” elnevezést kapta. Belső integrációként 2015. április 1-jével a megyei és járási szinten működő szakigazgatási szervek egyesítésére került sor, amelynek eredményeként a megyei szervek a kormányhivatalok főosztályaiként, a járási szervek a járási hivatalok osztályaiként működtek tovább.

A kevesebb szakigazgatási szervvel rendelkező járási hivatalok esetében intézményi racionalizálásokra került sor, bizonyos szakigazgatási szervek más osztályokkal kerültek összevonásra, több járásban a járási gyámhivatalok önállósága megszűnt a hatósági osztállyal történő összevonás következtében. Néhány szakigazgatási szerv elnevezést is váltott, így például a járási munkaügyi kirendeltségek, mint foglalkoztatási osztályok működtek tovább.³³

Külső integrációként megvalósult a Környezetvédelmi – Természetvédelmi Felügyelőségek és a Magyar Bányászati és Földtani hivatal bányakapitányságok székhely szerinti kormányhivatalokba történő integrációja. Emellett a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságainak családtámogatási és szociális ellátási, illetve a lakáscélú állami támogatással összefüggő feladatai, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal anyakönyvezéssel összefüggő kompetenciái, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár hivatalainak területi egyes feladatai³⁴ szintén a megyei kormányhivatalok ellátása alá kerültek. Budapesten a hatáskör bővülési folyamat a Fővárosi Kormányhivatalra koncentrált.

Járási hivatalok hatásköri megerősítése 2016-2017-ben

A kormányhivatalok feladatainak racionalizálásával a kormány célul tűzte ki a járási hivatalok megerősítését, amely törekvést a 1959/2015.

(XII.23.) Kormányhatározat rögzített. Ennek érdekében előírta a megyei és járási feladat- és hatáskörök, a másodfokú hatáskörben eljáró központi hivatalok kompetenciáinak, a központi és területi feladatellátásnak, valamint az ezzel összefüggő jogorvoslati szinteknek a felülvizsgálatát.

Az 1312/2016. (VI.13.) számú Korm. határozat pedig elrendelte, hogy a nemzetbiztonsági, a rendvédelmi, valamint az intézményfenntartói feladatok kivételével az államigazgatási és kapcsolódó állami feladatok ellátását területi szinten a fővárosi és megyei kormányhivatalokban, illetve a járási (fővárosi kerületi) hivatalokban szükséges biztosítani.

A Korm. határozat melléklete részletezte az egyes minisztériumok irányítása alatt álló központi hivatalok és költségvetési szervek formában működő minisztériumi háttérintézmények átalakítását, amelyre tekintettel a 378/2016. (XII.2.) Korm. rendelet már módosította a kapcsolódó jogszabályokat.³⁵

Az átalakítás stratégiai célja az egyszerűbb közigazgatási szerkezet, valamint a takarékosabb működés biztosítása, azzal, hogy jelentősen csökkenjen a központi szervek száma, illetve a párhuzamos feladatok szűnjének meg.³⁶

A fenti cél eléréséhez a kormányzat, különböző technikákat, megoldásokat alkalmazott:

A megszűnő központi költségvetési szervek hatósági feladat – és hatásköreinek meghatározott részét az államigazgatás területi és helyi szintjeire, a megyei kormányhivatalokhoz, illetve a járási hivatalokhoz delegálta. Ez a lépés természetesen jelentős dolgozói állomány átkerülését is jelentette. Példának okáért a Földmérési és Távérzékelési Intézet, mint költségvetési szerv megszűnésével a feladatokat a Budapest Főváros Kormányhivatala látta el vagy a Nemzeti élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal feladatai a fővárosi és megyei kormányhivatalokban kerültek.

A feladat továbbra is az államigazgatáson belül maradt, egy, esetleg több minisztérium vált a feladatellátóvá. Erre példa a Türr István Képző – és Kutató Intézet, amelynek feladatai az Emberi Erőforrások Minisztériumhoz kerültek.

Találunk példát arra, hogy az átalakítást követően a feladatot a továbbiakban már nem a hagyományos értelemben vett államigazgatási szerv

látja el, hanem államon kívüli ellátóhoz került.³⁷ Így, a Külügyi és Külgazdasági Intézet feladatai a Demokrácia Központ Közalapítványhoz kerültek.

Precedenst láthattunk arra is, hogy – Nemzeti Földalap kezelő szervezet - a szervezet jogutód nélkül megszűnt.

Eltérő területi államigazgatási kompetenciák

Budapest Főváros Kormányhivatala és a Pest Megyei Kormányhivatal hatásköreinek bővülése eltérő volt az általánostól. A Földmérési és Távérzékelési Intézet, valamint a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési hivatal feladatai a Budapest Főváros Kormányhivatalhoz kerültek, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség beolvasásos különválással megszűnt, általános jogutódja a Pest Megyei Kormányhivatal lett. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal feladatait szintén a Pest Megyei Kormányhivatal vette át.

A jogalkotó országos illetékességgel ruházott fel egyes hivatalokat, így a 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. §(1) bekezdése értelmében nem magyar állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése és nevelésbe vétele ügyében a Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró V. Kerületi Hivatala járt el. Arra is találunk példát, amikor a járási hivatal első fokozott döntése esetében másodfokon országos illetékességgel, a Pest Megyei Kormányhivatal került megnevezésre pl. talajvédelmi hatáskörben.³⁸

Számos ügycsoport valamennyi járási (fővárosi kerületi) hivatalban intézhetővé vált, így a megyei szintről lekerült a családtámogatási ügycsoport, a jogi segítségnyújtás, az áldozatsegítés, egyes fogyasztóvédelmi feladatok, az őstermelők, illetve a családi gazdaságok nyilvántartása, vagy a mezőőri szolgáltatással kapcsolatos ügyek.

Bizonyos ügycsoportok pedig több járásra kiterjedően intézhető ügyekké váltak pl. az állategészségügyi ügycsoport.

A kiemelt járási hivatalok 2-3 járásra kiterjedő illetékességgel láttak el ügyintézkést, nyugdíjbiztosítási ügyekben, energetikusi hálózat működtetése kérdésében stb. A megyei jogú

városokban működő járási hivatalok ellátásába került többek között a halászati- vadászati – erdészeti feladatok, vagy a rehabilitációs hatósági feladatok is.

Vegyes megoldás alakult ki a lakáscélú állami támogatásokkal összefüggő feladatokkal kapcsolatban,³⁹ a támogatással érintett lakóingatlan fekvése szerint illetékes megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatala, Pest megye vagy a főváros területén fekvő támogatott lakás esetén pedig Budapest Főváros Kormányhivatalának XIII. Kerületi Hivatala járt el.

Az eljárásjog és a közszolgálati jogviszony változása

A fenti változásokkal párhuzamosan alapjaiban változott meg a közigazgatási hatósági eljárás. A Ket. módosítása⁴⁰ addig nem ismert fogalmakat és elemeket – sommás eljárás, függő hatályú döntés - vezetett be a bürokráciacsökkentés jegyében. A 2018. január 1-jével bevezetett, a közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, az Ákr., pedig újrakodifikálta az eljárást.

Az államigazgatási reform újabb szintje volt az új közszolgálati jogviszony megteremtése. Az addigi kormánytisztviselők állami tisztviselőkké váltak, az önálló, a kormánytisztviselőktől formálisan is leválasztott ún. állami tisztviselői⁴¹ kar létrehozásával. Ebbe a körbe elsőként a járási hivatalok tisztviselői léptek be jelentős béremeléssel, 2016. július 1-jével, az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény (Áttv.) alapján. Ugyanakkor 2019. év március 1-jével hatályba lépett 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról (Kit.) érintette a személyi állományt, a létszámgazdálkodást, a tervezhető karrier utakat, a munkaidő, a pihenőidő és a szabadság kérdéskörét és megszüntette az Áttv. hatályát, eltörölve az állami tisztviselői státuszt. Bár a struktúrára szervesen nem terjedt ki a változtatás, következményeként jelentős számú tisztviselő nem fogadta el az őt érintő módosításokat, így kikerült az állami foglalkoztatás alól. Mindez hátrányosan érintette az ügyfeleket, a létszámszűkülés az ügyfélfogadási idő megkurtításához, a várakozási idők jelentékeny növekedését okozta.

Aktuális változások

A 2016-2017. évi változások a közigazgatási feladatellátás további területi koncentrációját jelezték előre,⁴² ennek ellenére a 2020. január 1-jével és március 1-jével bevezetett hatásköri és szerkezetváltozás⁴³ nem ebbe az irányba mutat. A 2019. évi CX. törvényhez fűzött végső indoklás értelmében cél a hatósági szervezetrendszer csökkentése, a vállalkozások és állampolgárok érdekeinek szem előtt tartásával a hatósági átfedések kiküszöbölése. Így pl. a kormányhivatalok hatósági eljárásainak túlnyomó többségének hosszas engedélyezési eljárásai, rövidített bejelentési-köteles eljárás keretei között működik a továbbiakban.

A törvény rögzíti, hogy a megyeszékhely járási hivatal kategóriamegszűntetésre kerül, a megyeszékhelyeken ellátott feladatok visszakerülnek a megyei kormányhivatalokhoz. A járási hivatalok pedig kizárólag járási szintű ügyekkel foglalkoznak a hatályba lépést követően.⁴⁴ Hasonlóan a 2016-2017. évi változtatásokhoz a kormány ezúttal is különböző megoldásokhoz folyamodott. Találunk arra példát, hogy a feladat közigazgatáson kívülre került, így több, a mezőgazdasággal összefüggő, a speciális agrárigazgatáshoz tartozó feladatot a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lát el.⁴⁵

A bíróságok irányába történő feladatdelegálásra példa, hogy a gyermekkel való kapcsolattartás végrehajtását szabályozó eljárások március 1-jével a gyámhatóságok helyett a bíróságok hatáskörébe kerültek.⁴⁶

A korábbi években is felmerült, a további önkormányzat-állam irányú feladattranszfer⁴⁷ lehetősége, ami az ezévi hatásköri módosuláshoz vezetett. Az 1567/2015. (IX.4.) Korm. határozat az általános építésügyi hatósági hatáskör gyakorlása kapcsán fogalmazta meg, hogy a hatékonyabb ügyintézés a járási hivatalba integrálást kívánna meg, azzal, hogy az egyesítés lecsökkentené a szakhatósági közreműködést, ami a szervezeti, személyi és forrásigény produktív hatásait eredményezné. A 2019. évi CX. törvény módosításával az osztott hatáskör megszüntetésre került, a feladat a járásszékhely település jegyzőjétől, a Fővárosi Önkormányzat jegyzőjétől a megyei kormányhivatal vezetőjéhez került.

Szintén 2020-as feladattranszfer az általános szabálysértési hatósági feladatok rendőrkapitányságokhoz kerülése.⁴⁸ A hatáskörrel együtt a járási hivatali ügyintézők is követték a feladatot, nemcsak a munkavégzés helye és körülményei változtak, de jogviszonyuk is módosult rendészeti alkalmazotti jogviszonyra.

Járási hivatal – megyei kormányhivatal irányú hatásköri visszarendeződésre is akadnak példák, így a fogyasztóvédelem, az áldozatsegítés és a jogi segítségnyújtás, újra megyei szintre kerültek. A járási hivatalok alig két évvel ezelőtt vették át a feladatot, annak érdekében, hogy csökkenjenek az egyébként is hátrányos helyzetű ügyfelek, elsősorban utazási terhei. Az ügyintézésre addig el kellett utazniuk a megyeszékhely szerinti kormányhivatalba, ezt váltotta fel a 2017. január 1-jei változás. A fenti módosítás miatt azonban ezévtől az ügyfelek ismét kénytelenek a megyeszékhelyre utazni a fenti ügykörök igénybevételénél.

Ugyanakkor előremutató az a változás, ami módot ad a különböző szakrendszerek kiterjesztett használatára. A közvetlen hozzáférés több ügycsoport esetén - egészségbiztosítási nyilvántartáshoz a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, az állami foglalkoztatási szerv, a rehabilitációs hatóság, a családtámogatási feladatokat ellátó szerv, a munkaügyi és munkavédelmi hatóság, valamint a szociális hatóság – biztosítani fogja a gyorsabb ügyintézt.

Eljárásjogi változásokra is sor kerül 2020-ban. A 2019. évi CXCVII. törvény az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról hatályba lépésével a jogalkotó a járási hivatali ügyek tekintetében általános jelleggel kizárta a fellebbezés lehetőségét, így 2020. március 1-jétől kizárólag közigazgatási peres eljárást lehet kezdeményezni. A 2019. CX. törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének további egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló törvény alapján pedig 2020. március 1-jével bevezetésre került az általános hatóság fogalma, ami kivezette az elsőfokú-másodfokú terminust.

Összegzés

A közszolgálat változásai elengedhetetlenek, mivel ezen a szinten is reagálni kell a bennünket körülvevő gyors változásokra, a gazdasági,

természeti, biztonsági kihívásokra, válságokra. Törekvést láthatunk is az ügyfél-elégedettség erősítésére, egyre fontosabbá válik a pozitív állampolgári visszajelzés. A járási hivatalok felállításával a változások előremutatónak tűntek, tekintettel arra, hogy az elválasztásra kerülő önkormányzati-állami feladatellátás. Az egyablakos szolgáltatás, az okmányirodák kormányablakokká alakítása szignifikánsan emelte⁴⁹ a lakosság szolgáltatásba vetett bizalmát, különösen azokban a járásokban, ahol a hivatalvezető nyomatékosan alkalmazta vezetői megoldásként az ügyintézők kompetenciáinak mélyítését. Ugyanakkor fontos látni, hogy a gyakori szerkezeti változtatás kiszámíthatatlanságot is okozhat. A költséghatékonyságra irányuló túlzó törekvés könnyen felülírhatja a szakmai szempontokat, ami az eredményes szervezeti működés és humán erőforrás gazdálkodás rovására mehet. Az ágazati szereplők – elsődlegesen a közszolgálati munkavállalói érdekképviseletek - körében⁵⁰ súlyos kritikát kapott a 2019 elején hatályba lépett Kit. A több, megszorító jellegű változás miatt (alapszabadság csökkenése; munkaidő megnövekedése stb.) a különböző médiumok tudósítása szerint, nagyszámú ügyintéző hagyta el az államigazgatást 2019 folyamán, veszélyeztetve ezzel a korábbi évek fejlesztései által eredményezett színvonal-emelkedést.

Továbbra is kérdés, hogy a járási hivatalok megtalálták-e helyüket a területi államigazgatás rendszerében. Álláspontom szerint nem. Nem találhatták, hiszen nem adottak a feltételek addig, amíg permanens a szervezetrendszeri átalakítás, amíg járásonként eltérő és kiforratlan a vezetői hozzáállás a feladatkörökhöz, amíg nincs meg a hosszútávú munkavégzéshez szükséges anyagi és morális biztonság.

KELŐ JOHANNA

Felhasznált irodalom

BARTA Attila - JAKAB Viktória (2016): *Új kihívások a középszintű államigazgatásban 2016-tól napjainkig. A fővárosi, megyei kormányhivatalok és járások továbbfejlesztésének főbb lépései és iránya*. Debreceni Jogi Műhely, Debrecen, 20171-2. DOI 10.24169/DJM20171-21

BELÉNYESI Emese (2014): *A változásme-
nedzsmet a közigazgatásban* Budapest, NKE
18-19.

CSITE András - OLÁH Miklós - SZALKAI Gá-
bor szerk. (2011): *Agg Zoltán és szerzőtársai: A
területi közigazgatás reformját elősegítő tanács-
adás a modern kori járások központjainak és leha-
tárolásának tárgyában: összefoglaló tanulmány*,
52 p. HÉTFA Elemző Központ, [http://hetfa.hu/wp-
content/uploads/2012/02/JARAS_osszefoglalo_
tanulmany.pdf](http://hetfa.hu/wp-content/uploads/2012/02/JARAS_osszefoglalo_tanulmany.pdf)

KELŐ Johanna (2017): *A járási hivatalok és
járási feladatellátás rendszere – különös tekintet-
tel a városi és megyei jogú városokban található
járási hivatalok hatásköri különbségeire.* In: LAKI
Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): *Agglomerációs
várostérségi tanulmányok. Nagyvárosi városi és
települési dilemmák a 21. században.* Budapest,
TÖOSZ - Homo Oecologicus Alapítvány.

KELŐ Johanna (2019): *A járási hatósági igaz-
gatás a kistélepüléseken – települési ügysegédek
és a kormányablakok.* In: LAKI Ildikó-SZABÓ Ta-
más (szerk.): *Kényszerpályák és lehetőségek. A
községi igazgatás és feladatellátás dimenziói nap-
jainkban.* Budapest, TÖOSZ - Homo Oecologicus
Alapítvány.

LAPSÁNSZKY András - PATYI András - TAKÁCS
Albert (2017): *A közigazgatás szervezete és szer-
vezeti joga.* Budapest, Dialóg Campus.

SZABÓ Tamás (2019): *Együttműködések és
kistélepülési önkormányzati koordinációk - az
elmúlt évtized jogalkotásának közpolitikai hatá-
sai* In: LAKI Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): *Kény-
szerpályák és lehetőségek - a községi igazgatás
és feladatellátás dimenziói napjainkban.* TÖOSZ-
Homo Oecologicus Alapítvány, 98-133.

Jegyzetek

1. BELÉNYESI Emese (2014): *A változásme-
nedzsmet a közigazgatásban* Budapest, NKE
18-19.

2. LAPSÁNSZKY András-PATYI András-TAKÁCS
Albert (2017): *A közigazgatás szervezete és szer-
vezeti joga.* Budapest, Dialóg Campus. 11.

3. Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi
Szolgálat

4. Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a mai
NAV jogelőd intézménye)

5. 2010. évi CXXVI. törvény a fővárosi és
megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi
és megyei kormányhivatalok kialakításával és a
területi integrációval összefüggő törvénymódosi-
tásokról

6. 1990. évi LXV. törvény az önkormányza-
tokról (Ötv.)

7. Klebelsberg Iskolafenntartó Központ
(KLIK), a mai struktúrában már a Klebels-
berg Központ (KK) és a területi tankerületek, a
Gyógyszerészeti Minőség- és Szervezetfejlesz-
tési Intézet (GYEMSZI), mai nevén az Állami
Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK).

8. Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési
program [https://www.uni-nke.hu/documentuni-
nke-hugal_1_1modul.pdf](https://www.uni-nke.hu/documentuni-nke-hugal_1_1modul.pdf)

9. Közigazgatás- és Közszolgáltatás-
fejlesztési Stratégia [https://www.kormany.
hu/download/8424000K%C3%B6zigazgat
%C3%A1s_feljeszt%C3%A9si_strat%C3%A9
gia_.pdf](https://www.kormany.hu/download/8424000K%C3%B6zigazgat%C3%A1s_feljeszt%C3%A9si_strat%C3%A9gia_.pdf), A KKFS elképzeléseit az 10522015.
(II.16.) Korm. határozat tartalmazza.

10. A járás államigazgatási intézményi kate-
gória, aminek alapjául a 2012. évi XCIII. törvény
szolgált. Az újbóli kialakítást megelőzte egy tu-
dományos kutatás (Vö: Csíte András - Oláh Mik-
lós - Szalkai József szerk. 2011)

11. A tanácsrendszerben működő járások
megszüntetésére 1983. évben került sor, 1984.
január 1-i hatállyal.

12. Az 1299/2011. (IX.1.) Korm. határozat
rögzítette, hogy a járás az állam szervezetének
legalacsonyabb szintű területi és szervezeti egy-
sége, amely a hatékonyságot és az ügyfélközpon-
túságot tartja szem előtt.

13. 1299/2011. (IX.1.) Korm. határozat rögzít-
ette továbbá a közigazgatási és igazságügyi mi-
niszter feladatát a megfelelő társadalmi szerveze-
tekkel történő széles körű szakmai egyeztetésről,
felhívta az érintett minisztereket, arra, hogy egy-
séges államszervezési igények alapján vizsgálják
meg az irányításuk alatt működő államigazgatási
szervek illetékességi területének járásokhoz iga-
zízható voltát, illetve kimondta azt a kötelezett-
séget, hogy 2012. június 30. napjáig kerüljön az
Országgyűlés elé betérjesztésre a járásokról szóló
törvényjavaslat.

14. Az egymáshoz közeli, megfelelő adottságú települések esetében a jelentősebb igazgatási infrastruktúrával és/vagy központi elhelyezkedéssel rendelkező lett a járás székhelye. <http://www.terport.hu/jarasok-altalanos-informaciok>

15. Hatályon kívül helyezve 2015. április 1. napjával.

16. One stop shop rendszer a hatékonyságot és a bürokráciacsökkentést központba helyezve tehermentesíti az ügyfeleket azzal, hogy egy helyen több különböző ügykör intézésére van lehetőség.

17. Möt. 85. § (1) bekezdés

18. Möt. 82. §

19. Az önkormányzati társulások 2012 óta eltelt történéseiről bővebben: SZABÓ Tamás (2019): Együttműködések és kistérségi önkormányzati koordinációk - az elmúlt évtized jogalkotásának közpolitikai hatásai In: LAKI Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): Kényszerpályák és lehetőségek - a községi igazgatás és feladatellátás dimenziói napjainkban. TÖOSZ-Homo Oecologicus Alapítvány, 98-133.

20. KSH, 2013.

21. KELŐ Johanna (2019): A járási hatósági igazgatás a kistérségeken – települési ügysegédek és a kormányablakok. In: LAKI Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): Kényszerpályák és lehetőségek, A községi igazgatás és feladatellátás dimenziói napjainkban. TÖOSZ-Homo Oecologicus Alapítvány, 187,316-317. 0

22. A járási szakigazgatási szervek speciális hatósági jogkörrel rendelkeztek, egyedi ügyekben sem a kormányhivatal, sem a felelős megyei szakigazgatási szerv nem adhatott utasítást, szakmai irányításukat azonban a megyei szakigazgatási szervek látták el. A járási szakigazgatási szervet a megyei szakigazgatási szerv vezetője nevezte ki – esetleg mentette fel – ugyanakkor a munkáltatói jogokat a járási hivatalvezetők gyakorolták. A járási hivatalvezető és a járási szakigazgatási szerv vezetője közötti érdekelletés esetén a kormány megbízott számára adott jogosítványokat a rendszer, azzal, hogy átvehette a szakigazgatási szerv vezetője feletti munkáltatói jogokat a járási hivatalvezetőtől.

23. KELŐ Johanna (2017): A járási hivatalok és járási feladatellátás rendszere – különös tekintettel a városi és megyei jogú városokban talál-

ható járási hivatalok hatásköri különbségeire. In: LAKI Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): Agglomerációs várostérségi tanulmányok, Nagyvárosi városi és települési dilemmák a 21. században. TÖOSZ-Homo Oecologicus Alapítvány 92

24. 218/2012. (VIII.13.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés: „A járási hivatal a feladatait az illetékességébe tartozó települések tekintetében kirendeltségek és települési ügysegédek útján is elláthatja.” A jelenleg hatályos a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése ugyanígy fogalmaz.

25. 2015. évtől a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen a Közigazgatás és Közzolgálat-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) „A jó kormányzást megalapozó közzolgálat-fejlesztés” című projekt keretében elkészíti és kiadja az ún. Jó Állam Jelentést. A jelentés a jóállam-kutatások során kialakított indikátorok alapján a kormányzati képességeit vagy gyengeségeit 6 nagyobb, általános témára, köztük a közigazgatás hatékonyságára osztja. A közigazgatást vizsgáló rész hatásterületei a hozzáférhetőség, az ügyfélteher, az erőforrás-gazdálkodás, a felkészültség, és az elégedettség dimenziók.

26. Jó Állam Jelentés H.2.3 mutató 2019.

27. Jó Állam Jelentés H.1.2 mutató 2018.

28. Ezen ügykörök nagyobb része tájékoztatás, információnyújtás, kérelmek előterjesztése, vagy egyedi ügyek intézéséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások.

29. 86/2019. (V.23.) Korm. rendelet 5-9. melléklet

30. Jó Állam Jelentés H.1.2 mutató 2019

31. Jó Állam Jelentés H.2.3 mutató 2019.

32. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter a járási hivatalvezetők szokásos munkaértekezletén a 2015-ös évet a „változások” évének nevezte.

33. Az összehívások a vezetői szintek csökkentésével jártak.

34. Ide tartoztak a baleseti megtérítéssel a keresőképesség és képtelenség vizsgálatával, az anyatej-elszámolásokkal, az üzemi balesetből vagy foglalkozási megbetegedésből eredő egészségkárosodás miatt igénybe vett gyógyszer, segédeszközökkel kapcsolatos ügyek.

35. 378/2016. (XII.2.) Korm. rendelet az egyes központi hivatalok és költségvetési szervek formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával összefüggő jogutódlásról, valamint egyes közfeladatok átvételéről.

36. BARTA Attila-JAKAB Viktória (2016): Új kihívások a középszintű államigazgatásban 2016-tól napjainkig. A fővárosi, megyei kormányhivatalok és járásek továbbfejlesztésének főbb lépései és iránya. Debreceni Jogi Műhely, Debrecen, 2017 1-2.

37. Ebben az esetben paraetatikus a feladatellátásról beszélünk, amikor az állam a közigazgatási feladatot nem a saját szervezetrendszerén keresztül valósítja meg, hanem azok teljesülését további nem állami, illetve félállami formációk bevonása útján biztosítja.

38. 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

39. Irányadó jogszabály a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.30.) Korm. rendelet.

40. A közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2015. évi CLXXXVI. törvény, valamint a közigazgatási bürokráciacsökkentés keretében egyes adminisztratív kötelezettségek megszüntetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2016. évi XXXII. törvény.

41. 2016. évi LII. törvény 30. § (1)

42. KELŐ Johanna (2019): A járási hatósági igazgatás a kistélepüléseken – települési ügyegedek és a kormányablakok. In: LAKI Ildikó-SZABÓ Tamás (szerk.): Kényszerpályák és lehetőségek, A községi igazgatás és feladatellátás dimenziói napjainkban. TÖÖSZ-Homo Oecologicus Alapítvány, 187,316-317. ISBN 978-615-00-4925-0

43. Tekintettel az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvényben, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvényeknek a módosításáról szóló 2019. évi CX. törvényben rögzítettekre.

44. Indokolások Tára 2020. 3. szám p.80. file :C:\Users\User\Downloads\IT_20_003.pdf letöltés: 2020.03.26.

45. <https://www.nak.hukamarakamarai-hirekorszag-os-hirek/101058-ujabb-ugyek-intezeseben-segitenek-a-kamarai-falugazdaszok>

46. A jogalkotói indokolás arra hivatkozik, hogy a gyámhivatali határozatok bizonyos százaléka a bíróságokon megtámadásra került, így a 2019. CXXVII. törvény módosította a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvényt, azzal, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó döntésekben foglaltak megszegése esetén a határozat végrehajtását a gyermek lakóhelye, vagy tartózkodási helye szerinti járásbírósághoz tette át.

47. Anyakönyvi igazgatás, építésügy, birtokvédelem stb.

48. 2012-től a kormányhivatalok, 2013-tól a járási hivatalok működtek szabálysértési hatóságként. 2020-tól a rendőrségi hatáskört a jogalkotó szerint az indokolja, hogy a kisebb szabályszegések esetén nagyobb visszatartó erőként működik a rendőrség előtti eljárás.

49. A szerző 2013-2019. évek között járási hivatalvezetőként dolgozott, személyes, empirikus tapasztalatokkal rendelkezik az ügyfél-elégedettség időbeli változásairól.

50. A Közszolgálati Szakszervezetek Szövetségének a törvényről való lesújtó véleménye megtalálható a <https://szakszervezetek.hu/kozlomenyek/20558-kszsz-a-kit-torveny-tapasztalatai>